

средств способствует развитию коммуникативных навыков учащихся, повышает привлекательность учебного процесса в глазах студентов.

Перспективы дальнейших исследований. Перспективы дальнейшего исследования рассмотренной проблемы связаны с учебно-методическим обеспечением функционально-коммуникативного подхода при изучении глаголов, созданием методических руководств для преподавателей, внедрением системно-функционального подхода в практику обучения русскому языку как иностранному.

Литература:

1. Веретенникова С. Коммуникативный подход в обучении иностранным языкам / С. Веретенникова [Электронный ресурс]. URL: <https://lingvomaster.org/kommunikativnyj-metod>. (дата обращения: 22.11.2019).
2. Вятютнев М.Н. Коммуникативная направленность обучения русскому языку в зарубежных школах / М.Н. Вятютнев // Русский язык за рубежом. – 1977. – № 6. – С. 38–45.
3. Корчик Л.С. Глаголы движения в русском языке и особенности их преподавания в китайской аудитории / Л.С. Корчик [Электронный ресурс]. URL: <https://cyberleninka.ru/article/v/glagoly-dvizheniya-v-russkom-yazyke-iosobennosti-ih-prepodavaniya-v-kitayskoj-auditorii>. (дата обращения: 20.11.2019).
4. Ляшевская О.Н., Шаров С.А. Частотный словарь современного русского языка / О.Н. Ляшевская, С.А. Шаров [Электронный ресурс]. URL: http://dict.ruslang.ru/freq.php?act=show&dic=freq_freq&title=%D7%E0F1F2EEF2ED%FB%E9%20F1EF%E8F1EE%EA%20EB%E5%EC%EC (дата обращения: 16.11.2019).
5. Титаренко Е.Я. Теория фазовой парадигматики русского глагола / Е.Я. Титаренко // Русистика. Выпуск 11. – 2011. – С. 47–51.

***Шокуров О.В.**
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут» (НТУ «ХПІ»)
м. Харків, Україна
e-mail: shock.alex501@gmail.com*

УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА ТА ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

Світова економіка розвивається все динамічніше. Зростає швидкість виникнення й упровадження сучасних технологій та інновацій. Розрив між розвинутими країнами та тими, що розвиваються, збільшується, тому що зберігається дисбаланс і нерівні умови доступу до ефективних технологій науки й виробництва. Безумовно, переможцями в цьому протистоянні будуть країни, які швидше здійснять перехід від індустріального до інформаційно-технологічного устрою суспільства.

У сучасних умовах необхідності побудови конкурентоспроможної економіки роль освіти стрімко зростає. Відповідно збільшуються вимоги до якості освітніх послуг, що мають забезпечувати регіональні ЗВО (заклади вищої освіти).

За даними Всесвітнього банку кількість людей з вищою освітою в Україні складає близько 82% населення. Але якість нашої освіти достатньо сумнівна, враховуючи той факт, що лише декілька найкращих українських університетів

потрапили до списку QS World University Rankings, опинившись нижче кінця четвертої сотні (з 916 ЗВО з різних країн світу).

Інтернет активно використовується для навчання. У Youtube можна знайти велику кількість освітніх роликів з найрізноманітніших галузей. З'явилися й окремі ролики з вивчення іноземних мов. Деякі з них об'єднуються в блоки, утворюючи невеличкі курси. Але цьому підходу до навчального процесу бракує системності та цілісності. Саме тому на початку нового тисячоліття створюються такі проекти для отримання системної, масової та доступної онлайн-освіти, як Coursera, Udacity, EdX, Udemu та ін. Кожна з цих платформ має як позитивні, так і негативні риси, але їх кількість і різноманітність дають певну свободу вибору для потенційних студентів. Варто зазначити, що Coursera найбільш відповідає нашому уявленню про академічну освіту. Ця компанія, заснована двома професорами Стенфордського університету, сьогодні пропонує великий перелік онлайн-курсів (у тому числі з вивчення іноземних мов) найкращих викладачів світу з отриманням загальновизнаного міжнародного сертифіката після їх проходження та має довгий список партнерів – відомих, престижних університетів і компаній. Але Coursera є платною платформою й дедалі більше комерціалізується.

Однак величезна популярність та щорічний приріст кількості слухачів онлайн-курсів дозволили експертам давати досить цікаві й неоднозначні прогнози. Наприклад, помічено, що вартість освіти в Інтернеті швидко знижується в порівнянні з традиційною вищою освітою (де вона частіше за все зростає); деякі фахівці передбачають, що років за 10 – 20 на всій планеті залишиться не більше десяти постачальників вищої освіти, але, таким чином, для студентів буде забезпечено найвищий рівень якості як змісту курсів, так і викладання за більш ніж доступною чи навіть символічною ціною.

Досвід створення мережевих університетів указує як на безумовні переваги, так і на недоліки онлайн-освіти. Так, значна кількість студентів, які закінчили онлайн-курси Coursera, указують на те, що порівняти їх з проходженням відповідних курсів безпосередньо в академічному середовищі неможливо. На низьку мотивацію навчання вказує й величезна різниця між кількістю охочих, що зареєструвалися для проходження курсів, та відносно малою кількістю осіб, які реально отримують сертифікати про їх закінчення. Та й рівень підготовки студентів денних відділень університетів, як правило, значно вищий за рівень випускників-дистанційників.

Широкий наступ нових інформаційних технологій диктує неминучі зміни в традиційній дидактиці. Неможливо заперечити такі риси дистанційної освіти, як доступність, економність, індивідуальний підхід, можливість учитися в зручний час у зручному місці, інтернаціональність, соціальна рівність, можливість широкого використання важкодоступних у аудиторних заняттях методичних і довідкових аудіо-та відеоматеріалів, постійний зворотний зв'язок викладача з кожним студентом і можливість спілкування студентів між собою попри їх велику кількість.

Якщо раніше дистанційні курси української мови як іноземної можна було перерахувати ледь не на пальцях однієї руки (українська мова для іноземних громадян, Golden Gates to Ukrainian (НТУУ «КПІ»); Ukrainian as a Foreign Language (Києво-Могилянська академія) тощо), то зараз відбувається сплеск активності щодо створення таких курсів у багатьох українських ЗВО. Це не дивно, тому що формування навчального матеріалу у вигляді дистанційних курсів дозволяє продуктивно об'єднати сприйняття нової інформації студентами, закріплення матеріалу під час виконання практичних завдань і відтворення засвоєного, комунікацію з іншими студентами та викладачем для перевірки й поглиблення якості знань.

Додатковий імпульс до активного впровадження дистанційних курсів у навчальний процес надала можливість використання навчальної платформи Moodle (Модульне Об'єктно-Орієнтоване Дистанційне Навчальне Середовище). Практика

показала, що ця платформа є достатньо простою для опанування навіть викладачами, які недостатньо ознайомлені з інформатикою. Moodle є безкоштовним навчальним середовищем, до того ж ця платформа постійно розвивається та вдосконалюється, легко інтегрується з багатьма іншими програмами, підтримує практично всі види навчальної діяльності. Попри незначні недоліки сьогодні це найкраще середовище для створення дистанційних курсів.

У НТУ «ХПІ» останніми роками проводиться велика робота щодо створення дистанційних курсів на основі Moodle з багатьох дисциплін, які викладаються в університеті. Значна кількість цих курсів використовується під час роботи зі студентами ЗФН (заочної форми навчання). Таким чином, відбувається «обкатування», удосконалення нових курсів і полегшується доступ заочників до університетського академічного середовища, до навчальних матеріалів курсів. Завдяки цьому контакти студентів з викладачами, з освітніми ресурсами, необхідними для успішного навчання, стають частішими й легшими.

Однак, на наш погляд, треба розрізняти щонайменше два види дистанційних курсів. Перший вид – дистанційні курси, які передбачають лише онлайн-спілкування, без особистих занять в аудиторії. Так зараз навчають в Массачусетському технологічному інституті, Стенфордському університеті тощо. Другий вид курсів є допоміжним, додатковим. Такі курси доповнюють, допомагають викладачу в його аудиторній роботі. Подібні дистанційні курси створено в НТУ «ХПІ» на підготовчому відділенні факультету міжнародної освіти.

І хоч зараз в університеті стоїть проблема створення дистанційного курсу «Українська мова як іноземна», у якому використовувалися б лише можливості сучасного електронного навчання, без «живого спілкування», тобто безпосередній контакт викладача та студентів в аудиторії був би відсутній, на наш погляд, найбільш ефективним виглядає варіант, коли об'єднуються найкращі можливості аудиторного навчання та новітніх електронних технологій. На початкових етапах освоєння нової для студентів мови незамінним залишається аудиторне заняття з миттєвим зворотним зв'язком та практичними заняттями під безпосереднім керівництвом викладача.

Отже, ми бачимо, що активне впровадження віртуальної вищої освіти або її елементів є нагальною вимогою часу. Зміна організаційних форм вищої освіти відповідає сучасним потребам і є реакцією на зростання конкуренції між ЗВО різних країн. Українська вища освіта повинна демонструвати високу динаміку, якісний розвиток для інтеграції до світового освітнього простору. Інакше існує великий ризик залишитися «за бортом» під час близької революції у сфері вищої освіти.

Шумило А. О.
наук. керівник Красуля А. В.
Сумський державний університет,
м. Суми, Україна
e-mail: angelica99shumilo@gmail.com
e-mail: a.krasulia@gf.sumdu.edu.ua

СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ НА ЗАНЯТТІ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: НА МАТЕРІАЛІ СЛОГАНІВ ІНДУСТРІЇ КРАСИ

Англійська мова – мова науки, авіації, інформаційних технологій, дипломатії, туризму тощо. Знання англійської мови збільшує шанси на отримання високооплачуваної роботи в престижній компанії у межах рідної країни або на пошук